wmo KRANT

IEDEREEN DOET MEE

INITIATIEVEN VANUIT DE SAMENLEVING IN DE PRAKTIJK

Groter beroep op eigen kracht van burgers

Het zijn spannende tijden. Er gaat veel veranderen voor de samenleving. Het Rijk draagt een aantal taken op sociaal gebied over aan gemeenten. Die worden verantwoordelijk voor de ondersteuning van kwetsbare burgers. Tegelijkertijd komen er forse bezuinigingen op gemeenten af. Dat stelt de lokale overheid én de samenleving voor een enorme uitdaging: hoe maken en houden we gezamenlijk met beperkte middelen de samenleving zo krachtig en sociaal mogelijk?

Nu al zien we gemeenten, burgers en het maatschappelijk middenveld steeds meer samen optrekken. Onze gemeente ondersteunt en versterkt waar ze kan de verbanden die onze burgers onderling leggen, de eigen initiatieven die ze ontplooien en de netwerken die ze vormen. Want al die actie en samenwerking versterkt de sociale samenhang, kweekt verantwoordelijkheidsgevoel en werkt kostenbesparend doordat mensen minder een beroep doen op dure collectieve en individuele voorzieningen. Als wethouder in Hellendoorn ken ik tal van goede initiatieven van dichtbij, zoals de Lerende Gemeenschap 'Hellendoorn Samen' en de Sociale Netwerken 'Goed voor elkaar!' van de Stichting Vrijwillige Thuiszorg Overijssel. Arcon, de ondersteuner van maatschappelijke ontwikkeling in Overijssel, heeft deze en allerlei andere voorbeelden verzameld in deze Wmo-krant. Laat u inspireren door de samenleving, want die is volop in beweging.

Ik wil gemeenten graag meegeven om het initiatief vooral bij de burgers te laten. Sluit aan bij de eigen interesses en passies van mensen. Dat is een belangrijke voorwaarde om initiatieven van burgers duurzaam te laten slagen.
Breng de eigen kracht van burgers tot bloei!

Veel inspiratie toegewenst!

Johan Coes
Wethouder gemeente Hellendoorn

2 Sociaal leven/vrije tijd

3 Initiatieven in de wijk/buurt

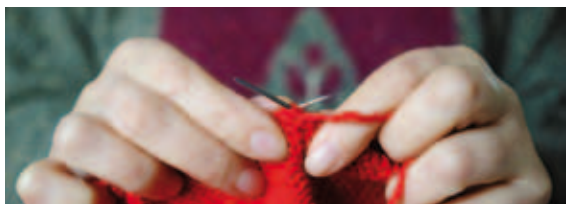

4 Dagbenutting/dagbesteding

5 Vrijwilligersbemiddeling

6 Wonen/voorzieningen

7 Zelfredzaamheid

7/8 Initiatieven stimuleren

Resto VanHarte gaat strijd aan tegen sociaal isolement

De eettafel als sociaal bindmiddel

Op steeds meer plekken in Nederland verschijnen sociale eetcafés, eettafels en restaurants. Veelal zijn dit lokale initiatieven die worden opgezet door een groep vrijwilligers.

Resto VanHarte is een maatschappelijke organisatie die zich inzet voor mensen in een sociaal isolement. In de restaurants kunnen mensen van verschillende afkomst aanschuiven voor een goedkope en gezonde driegangenmaaltijd. Aan de eettafel komen mensen met elkaar in contact.
"Ik wilde iets doen voor eenzame ouderen", vertelt Fred Beekers, directeur van Resto VanHarte. In 2005 opende hij in Den Haag zijn eerste restaurant voor mensen die behoefte hebben aan contact. Beekers vindt het vooral van belang dat initiatieven als Resto VanHarte laagdrempelig zijn.
"Mensen moeten elkaar gemakkelijk kunnen ontmoeten, om zo hun zelfredzaamheid versterken." Naast het eten organiseert Resto VanHarte ook creatieve activiteiten en lezingen.

www.restovanharte.nl

Sociaal eten in Overijssel
In Overijssel is er een Resto VanHarte in Enschede. Op dinsdag en woensdag kunnen mensen voor € 6,– (€ 3,- voor houders van een Stadspas) een driegangendiner nuttigen in wijkcentrum de Roef.

Naast Resto VanHarte zijn er in Overijssel nog verschillende andere sociale eettafels, die worden georganiseerd door vrijwilligers. Enkele van deze initiatieven zijn:

Onthaastcafé – Zwolle
Elke maandagmiddag opent het Onthaastcafé zijn deuren voor volwassenen met een verstandelijke beperking die zelfstandig of met begeleiding wonen. Zij kunnen er terecht om anderen te ontmoeten, samen te eten en activiteiten te ondernemen. De toekomst van het café is echter onzeker. Daarom is men nu op zoek naar minimaal 150 'aandeelhouders' die 50 euro per jaar doneren.

Sociaal Eetcafé 'De Ontmoeting' – Wierden
Bestaat al sinds 2006. In 'De Ontmoeting' worden etentjes georganiseerd voor alleenstaanden. Tweemaal per maand koken en serveren vrijwilligers een driegangenmenu. Voor € 7,- kunnen alleenstaanden, ongeacht geloof, leeftijd, ras of inkomen, in het eetcafé terecht.

Eetmee – Twenterand
Tweemaandelijks eetcafé op zaterdag, georganiseerd door een groep jonge vrijwilligers. Eetmee staat voor het bevorderen van ontmoeting, integratie en omzien naar elkaar, rondom het moment van de maaltijd.

Sociaal Eetcafé – Ommen
Iedere veertien dagen in Ommen. Eenzame Ommenaren kunnen terecht in het Sociaal Eetcafé voor een warme hap en een gezellig tafelgezelschap. Een maaltijd kost € 5,–, inclusief drankje.

Speciale judolessen van judovereniging THAG

Judo voor kinderen met een beperking

TUBBERGEN – Sport is belangrijk voor ieders ontwikkeling. Maar, voor kinderen met een lichamelijke beperking of gedragsproblematiek is sporten in een groep niet vanzelfsprekend. De Tubbergse judovereniging THAG heeft voor deze groep kinderen het project 'Judo in de Zorg' opgezet.

'Judo in de Zorg' is gericht op verbetering van de houding en het gedrag van kinderen. Tijdens de judolessen wordt gewerkt aan lichaamstaal, het aangeven van grenzen, discipline, concentratie, normen en waarden, respect en zelfvertrouwen. Zo dragen de judolessen bij aan de lichamelijke en sociale ontwikkeling van de kinderen.

"Een prijzenswaardig initiatief van de judovereniging", aldus wethouder Tom Vleerbos. "THAG heeft de speciale judolessen op eigen kracht gerealiseerd, dat willen zeggen met eigen inzet en eigen geld. Dat is niet onopgemerkt gebleven." Het college van B&W van de gemeente Tubbergen is vol lof over de maatschappelijke functie en inzet van de vereniging. Volgens de wethouder sluit het initiatief naadloos aan bij het gedachtegoed van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo): "Iedereen moet kunnen meedoen! Zo werken we aan een samenleving waarin mensen zoveel mogelijk voor zichzelf en voor elkaar zorgen." Daarom heeft de judovereniging in mei 2011 van de gemeente Tubbergen een eenmalige subsidie van € 6000,– ontvangen voor de organisatie van 'Judo in de Zorg'.

www.jvthag.nl

Mantelzorgers binnenboord

LICHTENVOORDE – Bloemencorsovereniging 'Veur Mekare' uit Lichtenvoorde is een van de 21 verenigingen die meedoen aan de campagne 'Mantelzorgers Binnenboord'. Deze campagne is in het leven geroepen voor mantelzorgers die door hun zorgzaamheid in de knel komen. Ze raken overbelast of worden ziek en verliezen contact met anderen. Voor heel veel mensen is het verenigingsleven een belangrijk onderdeel van hun sociale netwerk. Maar mantelzorgers voelen zich vaak gedwongen om te stoppen met de sportclub, de hobbyclub of hun politieke of kerkelijke activiteiten.

In de campagne worden verenigingen bewust gemaakt van hun maatschappelijke kracht en gestimuleerd om die kracht in te zetten voor mantelzorgers binnen de vereniging. Volgens bestuurslid Rob Wolterink is men bij 'Veur Mekare' nu al meer alert. "Eén van onze leden heeft een jong zoontje dat gehandicapt is. Zijn mantelzorgende broertje wil niets liever dan helpen met het bouwen van de corsowagen, maar hij kan nog niet alleen komen. Leden van Veur Mekare bellen elkaar nu op om af te spreken wie het jongetje oppikt, tijdens het werken aan de wagen op hem let en hem na afloop weer thuisbrengt."

www.mantelzorgersbinnenboord.nl

Stichting Het Raakt U duikt in het gat van de AWBZ en de Wmo

Sneeuwpret voor kinderen met een beperking

FIJNAART – Een paar keer per jaar organiseert de stichting Het Raakt U uit Fijnaart activiteiten voor kinderen in West-Brabant met een beperking. Met activiteiten als huifkar rijden, een zwem-fundag en een snoezelvoorstelling wil de Stichting de leefkwaliteit van deze kinderen verbeteren.

In november 2011 heeft de Stichting Het Raakt U een skidag georganiseerd voor 55 gehandicapte kinderen. Ze mochten zich een dag vermaken in de sneeuw van het Skidôme in Rucphen om de dagelijkse routine te breken.
De Stichting Het Raakt U is in 2008 opgericht door vier vaders van kinderen met een beperking. Ze heten Kees Ploeg, Arjan de Jong, Arnold van der Steen en Raymond Martens. "Wij organiseren activiteiten die niet uit AWBZ- of Wmo-budgetten bekostigd kunnen worden", benadrukt Kees Ploeg. De uitstapjes worden betaald uit sponsor- en donateursgelden. Volgens Ploeg zijn er veel grote bedrijven die iets willen doen voor zijn stichting.

www.hetraaktu.nl

Zoveel meer dan een voetbalclub

ENSCHEDE – Voetbalvereniging Rigtersbleek uit Enschede is zich bewust van haar maatschappelijke functie. Naast beoefening van actieve sport heeft Rigtersbleek ook twee sociaal-maatschappelijke pijlers: participatiebanen en haar functie in de wijk. Bestuurslid Wouter du Gardijn geeft tekst en uitleg bij enkele succesvolle projecten van Rigtersbleek.

Om te beginnen het re-integratieproject. “Sinds vijf jaar kunnen langdurig werklozen terecht bij Rigtersbleek. Wij helpen deze doelgroep te re-integreren in de arbeidsmarkt”, aldus Du Gardijn. “Ze werken als vrijwilliger voor de club of één van de bedrijven uit de buurt, met behoud van hun werkloosheidsuitkering. Hierdoor bouwen de mensen werkritme op, werken ze aan hun arbeidsvaardigheden en leggen waardevolle contacten.” Volgens Du Gardijn hebben sommigen zelfs al een baan gevonden via één van de sponsors van Rigtersbleek.

Daarnaast vervult de voetbalvereniging actief een maatschappelijke functie in de wijk Twekkelerveld. In vakanties organiseert de vereniging activiteiten voor de jeugd, waaronder een wekelijks uitje. Ook neemt Rigtersbleek deel aan een pilotproject om meer allochtonen deel te laten nemen aan sportactiviteiten in de Enschedese wijken Twekkelerveld, Pathmos en Stadsveld. Tot slot is de vereniging actief in het project ‘Scoren in de wijk’, dat gericht op een verbetering van de leefbaarheid in de wijk Twekkelerveld. De aandacht gaat daarbij uit naar sport, gezondheid, scholing en betrokkenheid.

www.rigtersbleek.nl

Foto: vv Rigtersbleek

Ontmoetingsplek voor 55+

VINKEVEEN – Sinds 2010 kunnen 55-plussers uit Mijdrecht en Vinkeveen terecht in de Buurtkamer Vinkeveen. De Buurtkamer is een gastvrije ontmoetingsplek waar ouderen op dinsdag- en donderdagochtend welkom zijn. Tijdens de gratis inloop kunnen ouderen een praatje maken, de krant lezen of een spelletje doen. Daarnaast organiseren en begeleiden vrijwilligers ook activiteiten als spelletjes, bloemschikken en koken.

Aandacht en zorg voor elkaar staan centraal in de Buurtkamer. Doordat ouderen er elkaar beter leren kennen, worden ze gestimuleerd te blijven deelnemen aan het dagelijks leven en om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Voor een bezoek aan de Buurtkamer kunnen vrijwilligers ouderen eventueel ook thuis ophalen.

www.stichtingdebaat.nl/home/wijk-en-buurt/buurtkamer

Hart voor de wijk

ZWOLLE – Hart voor de Aa-landen is alweer de derde gemeenschapskring in Zwolle. Deze is halverwege december 2011 van start gegaan, in navolging van Hart voor Dieze en Hart voor Zuid. Een gemeenschapskring is een groep mensen uit een wijk die elkaar structureel ontmoet in een wijkcentrum of buurthuis. Vanuit dit hart van de wijk organiseren zij allerlei zaken voor de wijk op het gebied van gastvrijheid, ontmoeting en hulp. “De kringen zijn bedoeld om de kloof tussen rijk en arm kleiner te maken, vanuit de gedachte dat niemand buiten de boot mag vallen”, aldus initiatiefnemer Mink de Vries. “Daarbij moet je denken aan projecten op het gebied van zorg en welzijn, kunst en cultuur, sport, groenvoorziening of onderwijs. Bijvoorbeeld kinderen met een leerachterstand helpen, of een zorgboerderij opknappen.”

Alternatief voor bieb

ASSEN – Veel gemeenten stoppen de subsidie op bibliotheken. In Assen betekent dit sluiting van de wijkfilialen van de Asser Bibliotheek. Voor sommige mensen zal een bezoek aan de centrale bibliotheek een brug te ver zijn. Om de bibliotheekfunctie in wijken te behouden heeft Teresa Kloosterhuis een alternatief bedacht, het Leencafé. Het Leencafé moet een brede wijkvoorziening worden waar mensen elkaar ontmoeten, boeken en speelgoed kunnen lenen en waar leuke activiteiten rondom lezen worden georganiseerd. In februari 2012 wordt gestart met leencafés in Assen-Oost en Peelo. Bestaande wijkorganisaties bieden daarvoor hun accommodatie aan. Kloosterhuis is voor deze en toekomstige leencafés actief op zoek naar boeken, sponsors en donateurs.

Ontmoeting tussen mensen

Activeren van wijkbewoners

ENSCHEDE – In de wijken Pathmos en Stevenfenne wordt stevig aan de weg getimmerd. Vanaf maart 2011 werkt de gemeente Enschede aan het project ‘Pathmos/Stevenfenne werkt!’. Het project richt zich op deelname van wijkbewoners aan de samenleving. Er wordt getracht bewoners met persoonlijke begeleiding toe te leiden naar scholing, een ‘Klimop-baan’ of een reguliere baan.

Het project ‘Pathmos/Stevenfenne werkt!’ werpt zijn eerste vruchten af. Volgens wethouder Werk & Inkomen Myra Koomen ligt de kracht van het project in de persoonlijke benadering. “Consulenten kennen de deelnemers vaak persoonlijk. Hierdoor is het makkelijker om contact te onderhouden met bewoners en samen te zoeken naar oplossingen.” Inmiddels doen 133 inwoners werkervaring op of volgen een scholingstraject. Daarnaast zijn er 79 Klimop-banen en activeringsplekken gecreëerd.

Om het project kracht bij te zetten wordt vanaf november 2011 gebruik gemaakt van het instrument ‘Investeren in vrijwilligers’. Via dit instrument kunnen deelnemers de ervaringen en competenties die ze hebben opgedaan in vrijwilligerswerk in kaart brengen. Hierdoor kan een koers worden bepaald om mensen eventueel richting opleiding en werk te leiden.

Sociale netwerken

HELLENDOORN – De Stichting VrijwilligeThuiszorg Overijssel biedt kwetsbare burgers de mogelijkheid om hun sociale netwerk te versterken en uit te bouwen. Het opbouwen en onderhouden van sociale contacten is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Door ziekte, beperking, ouderdom of om andere redenen kunnen mensen in een isolement raken.

Om het sociale netwerk van deze mensen te versterken is de Vrijwillige Thuiszorg in de gemeenten Hellendoorn, Wierden, Ommen, Dalfsen, Twenterand, Raalte en Rijssen-Holten gestart met het project ‘Goed voor elkaar!’. Getrainde vrijwilligers, zogenaamde netwerkcoaches, worden ingeschakeld om kwetsbare burgers te ondersteunen bij het opbouwen van hun sociale contacten.

www.vrijwilligethuiszorg.nl

Tijdverdrijf of nut?

Gemeenten staan voor de uitdaging om de verschillende transities (begeleiding, Jeugdzorg en Wet werken naar vermogen) af te stemmen. Er zit immers grote overlap tussen de gebruikers van deze voorzieningen. Begeleiding, en dan met name het onderdeel dagbesteding, kan bijvoorbeeld verbonden worden met werk of een maatschappelijke meerwaarde bieden. Hierdoor zal de arbeidsparticipatie van mensen met een beperking stijgen, zoals in de Wet werken naar vermogen (Wwnv) centraal staat.

Dagbesteding binnen de AWBZ dient twee doelen. Allereerst zorgt dagbesteding voor een herkenbare dagstructuur in het leven van mensen met een beperking. Daarnaast worden mantelzorgers deels ontlast door de opvang buitenshuis. De VNG heeft in haar visie 'Van participatie naar zorg' gesteld dat er in de huidige samenleving echter te weinig initiatieven zijn waar dagbesteding werkelijk meerwaarde oplevert.

Dagbestedingsactiviteiten, zoals bijvoorbeeld het werken in een klussengroep of het volgen van creatieve cursussen, kunnen ook maatschappelijke meerwaarde hebben. Daarbij moet uiteraard gekeken worden naar wat mensen met een beperking nog kunnen en waar hun interesses liggen. De artikelen onder het kader 'Dagbenutting' laten zien hoe dit er in de praktijk uit kan zien.

Granny's Finest ontstaan na bezoek aan verzorgingshuis

Breiende oma's

ROTTERDAM – Grannies die de nieuwste trends in fashionland maken. Het lijkt te mooi om waar te zijn. Maar voor dertig Rotterdamse oma's is dit toch echt werkelijkheid. Zij breien iedere donderdagmiddag in een zaaltje van de Rotterdamse zorginstelling Laurens hippe sjaals, mutsen, tassen en stropdassen voor het modemerk Granny's Finest.

Het idee voor het modemerk ontstond toen Niek van Hengel zijn opa bezocht in het verzorgingshuis. Hij raakte aan de praat met een oudere dame die aan het breien was en zag meteen mogelijkheden. Samen met zijn vriend Jip Pulles zette Niek het modemerk Granny's Finest op. Afgelopen herfst vond de officiële lancering van dit modemerk plaats.

Bij Granny's Finest staan sociale en maatschappelijke doelen centraal. Daarbij wordt een brug geslagen tussen jong en oud. Jonge ontwerpers maken de ontwerpen die vervolgens door de Rotterdamse senioren worden gebreid. Daarmee wil Granny's Finest de eenzaamheid onder ouderen bestrijden. "Er is zo veel eenzaamheid onder ouderen", aldus Niek van Hengel. "Voor Granny's Finest komen ze bij elkaar, en bovendien maken ze iets waar ze trots op kunnen zijn."

De oma's worden nergens toe verplicht. Ze bepalen zelf wat ze maken en hoe lang ze erover doen. Betaald krijgen de oma's niet. Met de opbrengst van de verkoop worden activiteiten voor de deelnemers georganiseerd. Zo gaan de oma's eind van het jaar een dag wat leuks doen.

www.grannysfinest.com

Meer geluk, minder zorg

ALMELO - In Almelo draait sinds 2004 een zogenaamde Geluksroute, een participatie-instrument dat gemeenten en zorgkantoren geld kan besparen. In een land waar in 2012 bijna € 80 miljard aan (het verhelpen van) problemen en klachten wordt uitgegeven, richt Almelo zich op het versterken van eigen kracht, talent en welbevinden.

Via de Geluksroute worden kwetsbare burgers gevonden die vanwege gezondheidsproblemen in een sociaal isolement zijn geraakt. Zij worden op weg geholpen naar hun passie. Daarmee geeft Almelo aan het begrip 'gezondheid' de invulling die de World Health Organisation graag ziet. Volgens deze internationale autoriteit betekent gezond namelijk niet alleen 'zonder klachten', maar gaat gezondheid samen met welbevinden. In Almelo blijkt dat het verleggen van de focus van klacht naar kracht, naar welbevinden en passie in combinatie met een grote mate van autonomie mensen niet alleen gelukkiger maakt, maar ook het beroep op zorg- en welzijnsvoorzieningen doet dalen. Almelo en de negen deelnemende gemeenten bereiden zich met een Geluksroute goed voor op de komst van Begeleiding uit de AWBZ.

Volgens wethouder Schouten van de gemeente Almelo doen mensen die een Geluksroute hebben aangevraagd, minder vaak een beroep op duurdere gemeentelijke voorzieningen. De vicieuze cirkel van ziekte – zorg – isolement – meer klachten – meer zorg werd met de Geluksroute doorbroken. Arcon is samen met de Universiteit Twente in opdracht van het fonds ZonMw op zoek naar nieuwe gemeenten die willen experimenteren met het geluksgericht werken in de vorm van een Geluksroute.

www.geluksroute.nl

Maatschappelijk verantwoord ondernemen: inzet op mogelijkheden

ZWOLLE – Kijken naar mogelijkheden en niet naar beperkingen. Dat is het motto van een klusbedrijf uit Zwolle. De man, eerder werkzaam in de zorg met verstandelijk gehandicapten en autisten, vindt het vreemd dat onze samenleving geld investeert in de dagbesteding van deze mensen. Waarom laten we ze niet iets nuttigs doen? Om het goede voorbeeld te geven heeft hij een aantal verstandelijk gehandicapten en autisten in dienst genomen. Zij assisteren hem bij het klussen en ontvangen daarvoor een vergoeding. De klusser bekijkt per individu naar de mogelijkheden om hem te assisteren. Dit betekent voor de een enkel schroeven en gereedschap aangeven, terwijl een ander schuurt, boort en zaagt.

Creatief bezig zijn

ZWOLLE – Ellen Visser verkoopt niet alleen cadeau- en interieurartikelen. De eigenaresse van de winkel Kunst & Klieder in de binnenstad van Zwolle organiseert ook vaak knutseldagen voor senioren. Voor deze knutseldagen huurt ze één à twee weken een ingericht winkelpand in Zwolle. Daar gaat ze dan samen met enthousiaste senioren creatief aan de slag. Schilderen, breien, kussens maken, van alles is mogelijk. Na afloop worden de werken verkocht door Visser en de opbrengst gaat naar de senioren.

Gemeente Veenendaal erkent belang vrijwilligersorganisatie

VEENENDAAL – Bij de decentralisatie van begeleiding vanuit de AWBZ naar de Wmo wordt in de gemeente Veenendaal ook gekeken naar de rol van vrijwilligersorganisaties. Eén van deze vrijwilligersorganisaties, Stichting Buitenzorg, zal een subsidie van de gemeente ontvangen om haar activiteiten doorgang te kunnen bieden.

Stichting Buitenzorg is een vrijwilligersorganisatie die activiteiten aanbiedt voor mensen met een verstandelijke beperking. Zo organiseren de meer dan 100 vrijwilligers wekelijks een soos en een kook- en internetclub. Daarnaast beheren ze een tuinencomplex en een dierenkampje. Cliënten van professionele zorgaanbieders komen voor deze dagbestedingsactiviteiten naar Buitenzorg. Daarvoor heeft Buitenzorg tot nu toe geen financiële vergoeding ontvangen.

Maar hier komt verandering in. De gemeente Veenendaal wil graag de zelfstandige positie van Buitenzorg behouden en ziet de organisatie als voorbeeld van wat er met de inzet van vrijwilligers op sociaal gebied bereikt kan worden. De subsidie, die wordt betaald uit de Wmo, moet ervoor zorgen dat de vrijwilligersorganisatie zonder tussenkomst van professionele zorgaanbieders dagbestedingsactiviteiten kan blijven aanbieden.

wmo | VRIJWILLIGERSBEMIDDELING

Website brengt vraag en aanbod van zorg bij elkaar

ETTEN-LEUR – Sinds begin november 2011 kunnen mensen die hulp of thuiszorg nodig hebben in Etten-Leur een hulpoproep plaatsen op www.zorgvoorelkaar.com. Zorgvoorelkaar is een online marktplaats voor vraag en aanbod van zorg. De website tracht mensen die hulp of thuiszorg nodig hebben te koppelen met vrijwilligers en zorgprofessionals in de buurt.

Gebruikers van zorg en welzijn hechten steeds meer waarde aan eigen regie en zelfredzaamheid. www.zorgvoorelkaar.com speelt in op deze behoefte; het is een instrument waarmee mensen zelf de best passende zorg of hulp kunnen vinden. Gebruikers van de website kunnen een hulpopdracht plaatsen voor vrijwillige of professionele zorg. Vrijwilligers kunnen zich aanbieden, bijvoorbeeld om een oudere te helpen met de belastingaangifte, een lift te geven naar het ziekenhuis of de tuin te onderhouden.

Stichting I-nspire is de initiator achter de website. De stichting heeft daarbij ingespeeld op de ontwikkelingen rondom zorg en welzijn. Keuzevrijheid en zelfstandigheid in zorg en welzijn zijn waarden die gebruikers van zorg en welzijn steeds belangrijker gaan vinden. De zorgsector is gedwongen tot bezuinigen en doet om die reden in toenemende mate een beroep op de eigen regie en zelfredzaamheid van burgers.

Zorgvoorelkaar wil vraag en aanbod bij elkaar brengen door mensen aan elkaar te koppelen. De website is recentelijk gestart in vier gemeenten: Etten-Leur, Breda, Geldrop-Mierlo en Westland. Vanaf 2012 start de website ook op andere plaatsen in Nederland.

www.zorgvoorelkaar.com

Jong en oud samen op pad

DEN HAAG – Ouderen en jongeren samenbrengen om de eenzaamheid van ouderen tegen te gaan. Dat is het doel van de website opstapmetoma.nl. Op Stap Met Oma is een initiatief van de stichting Welzijn Innovatiegroep Nederland (WIN).

(Klein)kinderen en ouderen uit de buurt kunnen via de website samen activiteiten ondernemen. Ouderen kunnen een hulpoproep plaatsen, via de site of telefonisch. Jongeren kunnen hulp aanbieden, op persoonlijke titel maar ook via hun school, vereniging of instelling. Jongeren die op stap gaan met een oudere krijgen korting op allerlei activiteiten. Door samen activiteiten te ondernemen blijven ouderen actief en zijn ze minder eenzaam.

www.opstapmetoma.nl

Thuishuis als wapen tegen de eenzaamheid

Deurne staat voor primeur

DEURNE – Begin dit jaar hoopt Deurne als eerste gemeente in Nederland een Thuishuis te openen. Het Thuishuis, dat gevestigd wordt in het centrum van Deurne, is een kleinschalige woonvorm voor alleenstaande 60-plussers die graag met anderen willen wonen. Zeven alleenstaande ouderen wonen straks zelfstandig onder één dak, met een gezamenlijke huiskamer, hobbyruimte, keuken en tuin. Doel is om de eenzaamheid van ouderen tegen te gaan en daarmee te voorkomen dat ze in een negatieve spiraal terechtkomen.

Het Thuishuisconcept is bedacht door Jan Ruyten van Thuis in Welzijn. Het past goed binnen de doelstellingen van Wmo, omdat de participatie van mensen centraal staat. Daarnaast sluit het concept goed aan bij de huidige ontwikkelingen in de samenleving. De zorg voor senioren komt steeds meer onder druk te staan en daarbij wordt steeds meer gewezen op de verantwoordelijkheid van burgers. De zelfredzaamheid van ouderen komt daardoor steeds centraler te staan en het concept van Thuishuizen speelt hierop in.

De bewoners van het Thuishuis in Deurne zullen geassisteerd worden door een team van speciaal opgeleide vrijwilligers. Zij kunnen, indien nodig, de zelfredzaamheid van de bewoners stimuleren en hen motiveren om deel te nemen aan de maatschappij. Volgens Theo Naus, voorzitter van de Stichting Thuishuis Deurne, assisteren de vrijwilligers ouderen bij verschillende activiteiten. “Vrijwilligers kunnen mee gaan winkelen, een bezoek brengen aan het theater of gewoon een kop koffie drinken en een luisterend oor bieden.”

De opgeleide vrijwilligers worden niet enkel ingezet voor het Thuishuis. Ze worden nu al ingezet bij Thuisbezoeken in de wijk, een andere activiteit van Stichting Thuishuis Deurne. “De vrijwilligers bezoeken ouderen thuis om hen te begeleiden bij ondernemen van activiteiten, legt Naus uit. “Deze activiteiten moeten sociaal isolement voorkomen.”

www.thuishuisdeurne.nl

Ontwikkeling Thuishuizen

Ook op andere plekken in Nederland lopen concrete initiatieven om een Thuishuis te openen. Momenteel zijn er twaalf Thuishuizen in Nederland en België in voorbereiding. Deurne strijdt samen met Amstelveen en Harderwijk om de eer om het eerste Thuishuis te hebben. Daarnaast is men onder andere in Woerden, Gemert, Breukelen en Deventer Buiten bezig met de implementatie van Thuishuizen.
In Overijssel werkt Arcon aan de ontwikkeling van meerdere Thuishuizen, in samenwerking met Thuis in Welzijn. Er zijn al meerdere gemeenten en woningbouwcorporaties die een haalbaarheidsonderzoek willen starten om te onderzoeken of er ook animo is voor een Thuishuis in een bepaalde buurt, wijk of dorp. Heeft u ook interesse in het concept Thuishuis en wilt er meer over weten, neem dan gerust contact op met Anne ten Vergert, 074 - 242 65 20 of atenvergert@arcon.nl

www.thuisinwelzijn.nl

Een tuintje als wens

ZWOLLE – Niet op een flat, maar in een seniorenhofje wonen, het liefst met een (moes)tuin, dat is een wens van vele senioren. Voor velen blijft het bij een wens, omdat zij vaak niet zelf de tuin kunnen onderhouden. Maar niet in Zwolle. Daar zetten enthousiaste senioren zich met behulp van de ideeenmakelaar in om een seniorenhofje te realiseren, met inzet van maatschappelijke stagiairs. Deze middelbare scholieren zullen samen met de bewoners de (moes)tuin onderhouden.

Samenwerken als sleutelwoord

ZWOLLE – Stichting Ver(l)eende Krachten werkt in Zwolle aan een uniek zorgproject. Daarvoor is men op zoek naar een locatie in Zwolle waar vier zorgwoningen en acht studentenunits gerealiseerd kunnen worden. De zorgwoningen zijn bedoeld voor mensen met een lichamelijke beperking die behoefte hebben aan 24-uurszorg op afroep, maar de regie over de eigen zorg willen en kunnen voeren. De zorg wordt geleverd door studenten die in de units wonen. Op deze manier worden wonen, werken en leren gecombineerd. Initiatiefnemers Niels en Hilde ten Hagen hebben beiden een lichamelijke beperking. Vanuit hun behoefte om zelfstandig te kunnen wonen en zelf de regie kunnen houden is het idee ontstaan. Het stel zit vol passie voor het project. “Het is een win-win situatie voor alle partijen!”

www.verleendekrachten.nl

Besparen in de Wmo door gezamenlijke verantwoordelijkheid en onderlinge dienstverlening

Van algemene naar collectieve voorzieningen

LANDGRAAF/RUCPHEN/OLDENZAAL – De uitvoering van de Wmo veronderstelt dat er een zorgzame gemeenschap zal ontstaan, waarin mensen verantwoordelijkheid nemen voor elkaar. Tal van gemeenten zoeken de oplossing in een beweging van individuele naar collectieve en algemene voorzieningen en van subsidiëren naar faciliteren. Zo kan er worden bespaard op kosten en wordt participatie bevorderd.

In de stadsregio Parkstad Limburg willen gemeenten voorzieningen als een boodschappenservice, een was- en strijkdienst, vervoersdiensten en een maaltijddienst voortaan laten uitvoeren door vrijwilligers of mensen met een uitkering. Nu zitten deze voorzieningen nog in het dienstenpakket Hulp bij het Huishouden (HbH), onderdeel van de Wmo. Op dezelfde manier zet de gemeente Rucphen de oprichting van collectieve voorzieningen in gang. Voorbeelden zijn een maaltijdvoorziening voor ouderen en een strijk- en wasservice. Ouderen koken zelf mee en eten samen; het strijken en wassen gebeurt door medewerkers van het Re-integratiehuis. Op deze manier wil Rucphen zelfredzaamheid, participatie en sociale samenhang bevorderen en mensen aanspreken op hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ook Oldenzaal stimuleert specifieke groepen om mee te doen en mee te helpen. Mensen met een uitkering en vrijwilligers gaan hulp bieden aan stadgenoten met bijvoorbeeld boodschappen, koken, huishouden, werk in de tuin of de administratie. Het doel is een netwerk voor ‘Service in de Stad’, bestaand uit zoveel mogelijk nieuwe verbanden tussen personen en bestaande organisaties die helpen en meedoen.

wmo | ZELFREDZAAMHEID

Maatschappelijke stagiairs bevorderen zelfredzaamheid

Sinds het schooljaar 2011-2012 zijn alle leerlingen in het voorgezet onderwijs verplicht om minimaal 30 uur vrijwilligerswerk te doen. Door de maatschappelijke stage leveren jongeren een actieve bijdrage aan de samenleving. De stage vindt voornamelijk plaats in de non-profitsector. Zo kunnen jongeren bijvoorbeeld helpen op een kinderboerderij, wedstrijden fluiten bij een voetbalvereniging of als vrijwilliger helpen bij een museum.

De maatschappelijke stage (MaS) sluit goed aan bij participatiegedachte van de Wmo. Daarnaast kunnen jongeren via de MaS ook deelname van andere groepen in de maatschappij bevorderen. Zo reiken leerlingen in Panningen de helpende hand bij de boodschappendienst 'Gear Gedaon'. Deze dienst is bedoeld voor (oudere) mensen die slecht ter been zijn. De leerlingen halen in hun vrije tijd boodschappen voor ouderen en blijven regelmatig nog even hangen voor een kopje thee en een praatje. Daarnaast kunnen de jongeren ook de hond uitlaten of een brief posten.

In de gemeente Dinkelland is in 2010 een soortgelijke dienst gestart. De boodschappendienst 'Vetvrijwillig' levert een bijdrage aan de wens van ouderen om langer zelfstandig te blijven wonen. Daarnaast kan de dienst mantelzorgers ontlasten. De boodschappendienst wordt uitgevoerd door leerlingen van het Twents Carmel College in het kader van hun maatschappelijke stage. Ook hier geldt dat de jongeren naast het doen van boodschappen ook andere klusjes kunnen verrichten.

Gezond leren koken

HEERHUGOWAARD – Het komende jaar kunnen mensen met een verstandelijke beperking, die zelfstandig wonen in Heerhugowaard, kookworkshops volgen. De gemeente Heerhugowaard heeft hiervoor 5.000 euro beschikbaar gesteld. De kookworkshops moeten ervoor zorgen dat mensen met een verstandelijke beperking vaker een gezonde maaltijd klaarmaken. Deze doelgroep heeft van huis uit niet geleerd om te koken. Nu zij zelfstandig wonen, kiezen ze sneller voor de frituurpan of een kant-en-klare pizza uit de oven. Door de ongezonde levensstijl neemt de kans op lichamelijke klachten bij deze doelgroep steeds verder toe, wat er uiteindelijk toe kan leiden dat deze mensen niet langer zelfstandig kunnen wonen. De kookworkshops, een initiatief van de Stichting Philadelphia, Kern8 en GGZ Noord Holland Noord, moeten bijdragen aan een gezondere levensstijl voor deze mensen.

Boodschappen plusbus tegen sociaal isolement

HELLENDOORN – Al enkele jaren rijdt een blauw busje door de gemeente Hellendoorn: de Boodschappenplusbus 'Mooi Meegenomen'. De Boodschappenplusbus is een initiatief van Stichting de Welle, ZorgAccent en Thuiszorg Noord West Twente. Kwetsbare senioren, 60-plussers en mensen met lichamelijke, psychische of sociale beperkingen kunnen met deze bus boodschappen doen, activiteiten ondernemen of uitstapjes ondernemen.

Vrijwilligers begeleiden de passagiers, ondersteunen hen en dragen zo nodig de tassen. De Boodschappenplusbus is een middel om de mobiliteit en het aantal contacten van ouderen in de gemeente Hellendoorn te vergroten. Hierdoor zouden ouderen zich minder alleen moeten voelen.

www.stichtingdewelle.nl

wmo | INITIATIEVEN STIMULEREN

Innovatienetwerk in het sociale domein

BORNE – Innovatieve ideeën en concepten over zorg, welzijn, wonen en werken laten uitwerken in een bruisend netwerk. Dat is de kracht van G-Workspace. G-Workspace is een netwerk van enthousiaste mensen en organisaties die geloven dat samen werken en samen denken leidt tot innovatie en verbeteringen in het sociale domein.

De zorg zal bijvoorbeeld de komende jaren radicaal moeten veranderen om de gevolgen van de vergrijzing en de verwachte personeelstekorten te kunnen opvangen. Desondanks ontbreekt de natuurlijke drang om te veranderen grotendeels. Arcon is daarom in 2010, in samenwerking met het Saxion Kenniscentrum Innovatie en Ondernemerschap en Hogeschool Windesheim, gestart met G-Workspace. "Te veel goede ideeën sterven een vroege dood omdat ze stuiten op bestaande structuren in zorg en zorgverlening", aldus Maarten Witteveen, initiatiefnemer en directeur van Arcon. "Wij nemen met G-Workspace die barrières weg en laten mensen hun creatieve ding doen, zonder voorwaarden te stellen waar een idee aan moet voldoen. Wij functioneren als een netwerk dat de juiste mensen bij een idee zoekt en het proces in goede banen leidt".
Burgers en organisaties kunnen voor het uitwerken van hun ideeën terecht bij G-Workspace. Een ingerichte werkplek, coaching en begeleiding staan daarbij tot de beschikking van de ontwikkelaars. Inmiddels zijn bijna twintig organisaties uit zorg, welzijn en wonen lid van G-Workspace. En met succes: er zijn tot nu toe minstens twaalf initiatieven ontwikkeld, waarvan er al meerdere nu al of binnenkort toegepast of uitgevoerd worden.

www.g-workspace.nl

Eén van de lopende projecten uit G-Workspace; de Bloemenbuurt in Hengelo
Carintreggeland wil samen met haar ketenpartners begeleid wonen realiseren in de Bloemenbuurt in Hengelo. Met een integrale aanpak wordt gestreefd naar een stevige en veilige basis in de maatschappij voor buurtbewoners, met name jonge ouder(s) en hun kinderen. De integrale aanpak omvat wonen, financiën, dagstructuur en daginvulling, netwerk en welzijn. Alice Hammink werkt voor Carintreggeland aan de ontwikkeling van dit plan.

In Hellendoorn leert de gemeenschap van zichzelf

Nieuwe vorm van noaberschap

HELLENDOORN – Veel gemeenten willen graag aan de slag met burgerinitiatieven. Maar hoe kunnen gemeenten noaberschap stimuleren? Een goed voorbeeld kan gevonden worden in de gemeente Hellendoorn. Daar wordt al enkele jaren succesvol gewerkt met een Lerende Gemeenschap.

In 2007 heeft de gemeente Hellendoorn de campagne 'Hellendoorn in Actie' gevoerd. Doel van de campagne was om nieuwe sociale initiatieven te stimuleren. Omdat de campagne te kort was om echte veranderingen te verankeren is de Lerende Gemeenschap (LG) in het leven geroepen. Een LG stimuleert en gebruikt het eigen initiatief en probleemoplossend vermogend uit de samenleving. Actuele vraagstukken worden daarbij op een andere manier aangepakt. Iedereen dient samen te werken; inwoners, welzijnsinstellingen, overheid, vrijwilligers, ondernemers, verenigingen.

In Hellendoorn bestaat de LG uit vertegenwoordigers van de eerdergenoemde groepen. Deze partijen gaan met elkaar in gesprek en denken mee over oplossingen, waarbij de kracht van de samenleving wordt gebruikt. Hierdoor ontstaat op eigentijdse wijze noaberschap. Eén van de maatschappelijke initiatieven die is voortgekomen uit de Lerende Gemeenschap is de Boodschappenplusbus (zie pag. 7 van deze krant).

Gemeenten staan voor een periode van veranderingen. De LG is als werkvorm bij uitstek geschikt om alle kracht die de samenleving in zich heeft te ontketenen. Wanneer gaat u aan de slag met een Lerende Gemeenschap?

www.hellendoorninactie.nl

Annemiek de Wolf, makelaar in goede ideeën voor Zwolle

Van briljant idee tot klinkend succes

ZWOLLE – Sinds september 2008 heeft Zwolle een ideeënmakelaar, Annemiek de Wolf. Zij helpt mensen om hun goede idee voor de stad Zwolle tot een succes te maken. De Wolf ondersteunt een initiatief, denkt mee en helpt bedenkers aan nuttige contacten. De bedenker blijft altijd zelf verantwoordelijk voor de uitvoering. "Het zoeken naar ongebruikelijke samenwerkingsverbanden is mijn belangrijkste taak", aldus de ideeënmakelaar. "Dat levert meer draagvlak op en vergroot de slagingskans."

www.samenmakenwedestad.nl

Tot nu toe heeft Annemiek de Wolf jaarlijks ongeveer 80 ideeën van burgers of bedrijven uit Zwolle begeleid. Dit zijn voornamelijk maatschappelijke initiatieven, zoals 'City Unlimited' (zie kader). Volgens De Wolf gaan burgers en bedrijven vanwege bezuinigingen zelf aan de gang in hun eigen stad of dorp. "Mensen, van jong tot oud, vinden het leuk om nuttig te zijn. Als alles in de samenleving wordt opgepakt door professionele organisaties, dan is ervoor eigen initiatieven geen ruimte meer. Bezuinigingen maken creativiteit los en brengen burgers en maatschappelijke organisaties in beweging."

Project 'City Unlimited'

Project 'City Unlimited' is een van de ideeën die met behulp van Annemiek de Wolf succesvol van de grond zijn gekomen. Een ondernemer wilde graag de rolstoeltoegankelijkheid van de horeca- en winkelvoorzieningen in Zwolle inzichtelijk maken. Met hulp van de ideeënmakelaar zijn vrijwilligers en organisaties gevonden die hieraan meewerken. Twintig vrijwillige adviseurs zijn getraind om in een rolstoel de toegankelijkheid van winkels en horeca in Zwolle te testen.

De bedoeling achter 'City Unlimited' is om ondernemers uit te dagen hun voorziening beter toegankelijk te maken voor mensen met een beperking, zodat die meer kunnen meedoen in de maatschappij.

www.city-unlimited.com

Gemeenten zouden meer een faciliterende rol kunnen hebben

Niet langer denken in termen van geld

Gemeenten krijgen de komende tijd te maken een overheveling van taken van het Rijk, die wordt gecombineerd met een forse inkrimping van het beschikbare budget voor het sociale domein. Dit stelt gemeenten voor keuzes: ze zeggen er niet aan te ontkomen om subsidies te verlagen of te schrappen. Hierdoor dreigen op veel plaatsen bijvoorbeeld muziek- en sportverenigingen om te vallen.

Volgens Piet van Mourik, directeur van de Stichting De Regisserende Gemeente', hebben gemeenten wel degelijk een andere optie. "Zij moeten op een geheel andere manier denken en werken. Gemeenten moeten niet meer beheren en financieren, maar kiezen voor een faciliterende rol ten opzichte van organisaties in de samenleving, zodat die zelfstandig kunnen opereren. Dat kan bijvoorbeeld door regels aan te passen." Van Mourik noemt een voorbeeld: een zwembad dat de subsidie zou kwijtraken, bedacht wat er nodig zou zijn om genoeg bezoekers te krijgen om zelfstandig overeind te kunnen blijven. "Gratis parkeren in de buurt bleek de oplossing. De gemeente heeft dit mogelijk gemaakt. Dat kost de gemeente ook geld, maar minder dan een structurele subsidie zou kosten."

www.deregisserendegemeente.nl

Arcon
Azelosestraat 25
7622 NC Borne
T: 074 242 65 20
E: info@arcon.nl
I: www.arcon.nl

Samenstelling en redactie: Marlou Sommer, Maaike Moulijn, Eline Pool
Eindredactie: Marten Schulp
Vormgeving: www.zwietart.nl

mogelijk gemaakt door provincie Overijssel